

GENERALNY DYREKTOR OCHRONY ŚRODOWISKA

Warszawa, 10-01-2022 r.

DOOŚ-WDSZIL.420.51.2021.KB.1

POSTANOWIENIE

Na podstawie art. 138 § 1 ust. 1 w zw. z art. 144 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2021 r. poz. 735, ze zm.), dalej Kpa, po rozpatrzeniu zażalenia Towarzystwa na rzecz Ziemi, reprezentowanego przez Piotra Rymarowicza, z dnia 6 grudnia 2021 r. na postanowienie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Katowicach z dnia 1 grudnia 2021 r., znak: WOOS.420.10.2021.KC.27, o odmowie dopuszczenia Towarzystwa na rzecz Ziemi do udziału na prawach strony w postępowaniu dotyczącym wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla przedsięwzięcia pod nazwą: *Budowa i przebudowa dróg lokalnych, dodatkowych jezdni, linii elektroenergetycznych WN, SN i NN, sieci wodociągowej, linii sieci teletechnicznych, urządzeń melioracyjnych, rowów odwodnieniowych oraz wykonaniu odcinkowych regulacji cieków i przebudowie innej infrastruktury technicznej w związku z realizacją inwestycji „Budowa drogi krajowej nr 44 od km 0+669,70 do km 9+713,98 stanowiącej obwodnicę Oświęcimia wraz z budową dwóch mostów nad rz. Wisłą i rz. Solą, obiektów inżynierskich oraz niezbędną infrastrukturą techniczną, budowlami i urządzeniami budowlanymi na terenie województwa śląskiego, w powiecie łęczyńsko-bieruńskim, w gminie Bojszowy i powiecie pszczyńskim, gmina Miedźna oraz na terenie województwa małopolskiego, w powiecie oświęcimskim, gminach Oświęcim oraz Miasto Oświęcim” w ramach „Budowy drogi ekspresowej S1 od węzła „Kosztowy II” w Mysłowicach do węzła „Suchy Potok” w Bielsku – Białej według wariantu E,*

utrzymuję w mocy zaskarżone postanowienie.

Uzasadnienie

Cytowanym w sentencji postanowieniem z dnia 1 grudnia 2021 r., znak: WOOS.420.10.2021.KC.27, Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Katowicach, dalej RDOŚ w Katowicach, działając na wniosek Towarzystwa na rzecz Ziemi, dalej Towarzystwo, z dnia 24 maja 2021 r. oraz na podstawie art. 44 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2021 r. poz. 247, ze zm.), dalej ustawa ooś, odmówił dopuszczenia Towarzystwa do udziału na prawach strony w

postępowaniu dotyczącym wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla ww. przedsięwzięcia.

Pismem z dnia 6 grudnia 2021 r. Towarzystwo złożyło zażalenie na powyższe postanowienie wnosząc o jego uchylenie oraz dopuszczenie skarżącego do udziału w postępowaniu zakończonym decyzją RDOŚ w Katowicach z dnia 5 października 2021 r., znak: WOOS.420.10.2021.KC.15 określającą środowiskowe uwarunkowania ww. przedsięwzięcia. Zażalenie wniesiono z zachowaniem ustawowego terminu na dokonanie tej czynności.

W ocenie skarżącego RDOŚ w Katowicach zachował się w tej sprawie niekonsekwentnie, irracjonalnie oraz potwierdził zarzuty podniesione w piśmie Towarzystwa z dnia 25 października 2021 r., będące odpowiedzią na pisma organu z dnia 25 maja, 18 i 20 października 2021 r. Ponadto, skarżący wskazuje, że wniosek Towarzystwa opierał się m.in. o art. 31 § 1 Kpa, co RDOŚ w Katowicach całkowicie w przedmiotowym postanowieniu pominął.

Towarzystwo utrzymuje także, iż odpowiedź na wezwanie RDOŚ w Katowicach z dnia 25 maja 2021 r., znak: WOOS.420.10.2021.KC.5, udzielona została w wymaganym 7-dniowym terminie tj. 25 października 2021 r., bowiem powyższe wezwanie odebrane zostało w dniu 18 października 2021 r. Pomimo spełnienia postawionego w wezwaniu warunku, organ odmówił dopuszczenia Towarzystwa do udziału w ww. postępowaniu, nie odnosząc się do przedłożonego uzupełnienia.

Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska ustalił i zważył, co następuje.

Mając na uwadze zasadę dwuinstancyjności postępowania administracyjnego, której istotą jest zapewnienie stronom prawa do dwukrotnego rozpatrzenia i rozstrzygnięcia sprawy, Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska, dalej GDOŚ, dokonał analizy zgromadzonego materiału dowodowego. W toku postępowania organ II instancji rozpatrzył sprawę w pełnym zakresie, co do okoliczności faktycznych oraz prawnych.

Zgodnie z art. 138 § 1 pkt 1 Kpa organ odwoławczy może utrzymać w mocy zaskarżoną decyzję. Będzie to miało miejsce wówczas, gdy w wyniku ponownego rozpoznania sprawy rozstrzygnięcie organu odwoławczego jest zgodne z rozstrzygnięciem organu I instancji zawartym w zaskarżonej decyzji. Organ administracji, wydając w postępowaniu odwoławczym decyzję utrzymującą w mocy zaskarżoną decyzję, zajmuje stanowisko, że rozstrzygnięcie organu I instancji jest prawidłowe, zarówno co do zgodności z prawem, jak i co do istoty. Poprzez regulację przyjętą w art. 144 Kpa omawiany przepis stosuje się odpowiednio do zażaleń.

Pismem z dnia 24 maja 2021 r. Towarzystwo wniosło, zarówno w trybie art. 44 ust. 1 ustawy ooś, jak i art. 31 § 1 Kpa, o dopuszczenie na prawach strony do postępowania prowadzonego przez organ I instancji, przedkładając przy tym statut oraz odpis KRS.

RDOŚ w Katowicach, pismem z dnia 25 maja 2021 r., znak: WOOS.420.10.2021.KC.5, poinformował wnioskodawcę, że na obecnym etapie

przebiegu postępowania nie została stwierdzona potrzeba przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko i w związku z tym nie jest możliwe dopuszczenie stowarzyszenia do postępowania na prawach strony w trybie art. 44 ust. 1 ustawy ooś, w myśl którego organizacje ekologiczne, które powołując się na swoje cele statutowe, zgłoszą chęć uczestniczenia w określonym postępowaniu wymagającym udziału społeczeństwa (będącego częścią oceny oddziaływania na środowisko), uczestniczą w nim na prawach strony, jeżeli prowadzą działalność statutową w zakresie ochrony środowiska lub ochrony przyrody, przez minimum 12 miesięcy przed dniem wszczęcia tego postępowania. Organ I instancji wyjaśnił dodatkowo, że w przypadku postępowania niewymagającego udziału społeczeństwa, udział organizacji społecznej w postępowaniu możliwy jest w trybie art. 31 Kpa, podkreślając przy tym, że wymaga to szczególnie starannego wykazania interesu społecznego. Wobec powyższego, RDOŚ w Katowicach wezwał Towarzystwo, w trybie art. 64 § 2 Kpa, do uzupełnienia braku formalnego wniosku poprzez wskazanie interesu społecznego, który przemawia za jego udziałem w postępowaniu, pouczając, że w przypadku braku uzupełnienia wniosku w terminie 7 dni od otrzymania wezwania, pozostawiony będzie on bez rozpoznania.

Wezwanie z dnia 25 maja 2021 r. zostało doręczone na adres elektroniczny, z którego wysłano wniosek Towarzystwa o dopuszczenie do postępowania na prawach strony. Na powyższe wezwanie nie udzielono odpowiedzi, w związku z czym, zgodnie z zawartym w wezwaniu pouczeniem, organ I instancji pozostawił omawiany wniosek w zakresie żądania w trybie art. 31 Kpa bez rozpoznania.

Odnosząc się w tym miejscu do zarzutów Towarzystwa dotyczących pisma skierowanego do RDOŚ w Katowicach dnia 25 października 2021 r. oraz pominięcia w skarżonym postanowieniu art. 31 Kpa należy podkreślić, że tego rodzaju zarzuty wykraczają poza zakres, który może podlegać ocenie w ramach niniejszego rozstrzygnięcia, ze względu na fakt, iż nie dotyczą kwestii dopuszczenia Towarzystwa do udziału w postępowaniu na podstawie art. 44 ustawy ooś, o czym rozstrzygało skarżone postanowienie. Jak wskazano w pierwszej części uzasadnienia niniejszego postanowienia, wniosek skarżącego z dnia 24 maja 2021 r. zawierał żądanie dopuszczenia do udziału w postępowaniu na prawach strony zarówno w trybie art. 31 Kpa, jak i w trybie art. 44 ustawy ooś. W zakresie żądania w trybie art. 31 Kpa, organ I instancji, zgodnie z pouczeniem zawartym w wezwaniu z dnia 25 maja 2021 r., pozostawił wniosek bez rozpoznania, ponieważ do dnia zakończenia postępowania w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, tj. 5 października 2021 r., nie udzielono na nie odpowiedzi. Natomiast w zakresie żądania w trybie art. 44 ustawy ooś ww. wniosek został rozpatrzony, o czym stanowi postanowienie z dnia 1 grudnia 2021 r., będące przedmiotem zaskarżenia.

Organ odwoławczy podkreśla, że niniejsze rozstrzygnięcie dotyczy wyłącznie kwestii objętych zakresem brzmienia art. 44 ustawy ooś.

Wobec powyższego, zarzuty dotyczące pisma skierowanego do RDOŚ w Katowicach dnia 25 października 2021 r., pominięcia przez organ I instancji udzielenia przez skarżącego

odpowiedzi na wezwanie z dnia 25 maja 2021 r. oraz braku odniesienia w skarżonym postanowieniu do art. 31 Kpa należy uznać za bezzasadne.

Zgodnie z art. 44 ust. 1 ustawy ooś, organizacje ekologiczne, które powołując się na swoje cele statutowe, zgłoszą chęć uczestniczenia w określonym postępowaniu wymagającym udziału społeczeństwa, uczestniczą w nim na prawach strony, jeżeli prowadzą działalność statutową w zakresie ochrony środowiska lub ochrony przyrody, przez minimum 12 miesięcy przed dniem wszczęcia tego postępowania. Przepisu art. 31 § 4 Kpa nie stosuje się. Z kolei w myśl art. 44 ust. 4 ustawy ooś, na postanowienie o odmowie dopuszczenia do udziału w postępowaniu organizacji ekologicznej służy zażalenie.

Przyjmuje się zatem, że jeśli organizacja ekologiczna spełnia przesłanki wymienione w art. 44 ust. 1 ustawy ooś i postępowanie wymaga udziału społeczeństwa, wówczas organizacja ta posiada status podmiotu na prawach strony - okoliczność ta wynika z przepisów prawa i nie wymaga rozstrzygnięcia organu. Jeśli zaś organizacja ekologiczna nie spełnia przesłanek wymienionych w art. 44 ust. 1 ustawy ooś lub/i postępowanie nie wymaga udziału społeczeństwa, wówczas organ prowadzący postępowanie stwierdza ten fakt w postaci postanowienia o odmowie dopuszczenia do udziału w postępowaniu organizacji ekologicznej, na które, jak wskazano wyżej, służy zażalenie. Powyższe miało miejsce w omawianej sprawie, bowiem decyzją z dnia 5 października 2021 r., kończącą postępowanie prowadzone przez RDOŚ w Katowicach, stwierdzono brak potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko, wobec czego w omawianej sprawie nie było możliwe zastosowanie art. 44 ustawy ooś.

W tym miejscu należy zwrócić uwagę, że obowiązek wynikający z art. 44 ustawy ooś, jakim jest wydanie przez organ prowadzący postępowanie postanowienia rozstrzygającego o odmowie dopuszczenia organizacji ekologicznej do udziału w postępowaniu na prawach strony, wypełniony został przez RDOŚ w Katowicach po wydaniu decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla ww. przedsięwzięcia, postanowieniem z dnia 1 grudnia 2021 r. Wydanie skarżonego postanowienia nastąpiło po uprzednim stwierdzeniu przez GDOŚ, postanowieniem z dnia 18 listopada 2021 r., znak: DOOŚ-WDŚZIL.420.41.2021.JSz, dopuszczenia się przez RDOŚ w Katowicach bezczynności w rozpatrywaniu wniosku Towarzystwa z dnia 24 maja 2021 r. w zakresie, w którym wnioskodawca powołał się na art. 44 ustawy ooś oraz zobowiązaniu organu I instancji do załatwienia sprawy w określonym terminie.

Organ odwoławczy stwierdza, że RDOŚ w Katowicach działając na podstawie przepisów prawa oraz na podstawie stanu faktycznego i prawnego, wydał prawidłowe rozstrzygnięcie o odmowie dopuszczenia Towarzystwa na rzecz Ziemi do udziału na prawach strony w postępowaniu dotyczącym wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla ww. przedsięwzięcia. Mając na uwadze powyższe, zarzuty dotyczące nieprawidłowości w wydaniu postanowienia z dnia 1 grudnia 2021 r. należy uznać za bezzasadne.

Podsumowując, bezspornym jest, że w związku z niespełnieniem kryterium jakim jest udział społeczeństwa w postępowaniu (będący nieodłączną częścią oceny oddziaływania na

środowisko), o którym mowa w art. 44 ust. 1 ustawy ooś, organ I instancji zobligowany był do odmowy dopuszczenia Towarzystwa do udziału na prawach strony w prowadzonym postępowaniu w sprawie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla ww. przedsięwzięcia.

Po przeanalizowaniu sprawy organ odwoławczy nie znalazł podstaw do uchylenia postanowienia RDOŚ w Katowicach z dnia 1 grudnia 2021 r., znak: WOOŚ.420.10.2021.KC.27, o odmowie dopuszczenia Towarzystwa na rzecz Ziemi do udziału na prawach strony w postępowaniu dotyczącym wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla ww. przedsięwzięcia.

Wobec powyższego orzeczono jak w sentencji.

Pouczenie

Niniejsze postanowienie jest ostateczne w administracyjnym toku instancji. Strona niezadowolona z niniejszego postanowienia może wnieść skargę do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie, zgodnie z art. 52 § 1 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. z 2019 r. poz. 2325, ze zm.), dalej Ppsa, za pośrednictwem GDOŚ (art. 54 § 1 Ppsa), w terminie 30 dni od dnia otrzymania postanowienia zgodnie z art. 53 § 1 Ppsa. Wnosząc skargę na niniejsze postanowienie strona, zgodnie z art. 230 Ppsa obowiązana jest do uiszczenia wpisu od skargi w kwocie 100 zł. Strona, co wynika z art. 239 Ppsa może być zwolniona z obowiązku uiszczenia kosztów sądowych. Stronie, zgodnie z art. 243 Ppsa, może być przyznane, na jej wniosek, prawo pomocy. Wniosek ten wolny jest od opłat sądowych.

Z upoważnienia Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska

MAREK KAJŚ
Zastępca Generalnego Dyrektora
Zastępca Generalnego Dyrektora Ochrony
Środowiska
/ – podpisany cyfrowo/

Otrzymują:

1. Paweł Zawila - pełnomocnik wnioskodawcy, ul. Chemików 1b, 2 piętro, 32-600 Oświęcim;
2. Towarzystwo na rzecz Ziemi, ul. Leszczyńskiej 7, 32-600 Oświęcim;
3. Pozostałe strony postępowania na podstawie art. 49 § 1 Kpa w związku z art. 74 ust. 3 ustawy ooś, w:
 - Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Katowicach, pl. Grunwaldzki 8/10, 40-127 Katowice;
 - Urzędzie Miasta w Oświęcimiu, ul. Zaborska 2, 32-600 Oświęcim;
 - Urzędzie Gminy Oświęcim, ul. Zamkowa 12, 32-600 Oświęcim;
 - Urzędzie Gminy Bojszowy, Gaikowa 35, 43-220 Bojszowy;
 - Urzędzie Gminy Brzeszcze, ul. Kościelna 4, 32-620 Brzeszcze;
 - Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska, ul. Wawelska 52/54, 00 – 922 Warszawa.